

JUDECATORII NU POT NESOCOTI DECIZIA CCR PE PRESCRIPTIE – Instantele nu pot lasa neaplicata decizia CCR privind disparitia prescriptiei speciale, nici macar cu invocarea CJUE. Avocata Silvia Uscov: „CJUE nu poate face nimic. Ar afecta neretroactivitatea... Lamuririle-s in Hotararea Taricco II, pronuntata dupa ce CC din Italia era pregatita sa declare neconstitutionalitatea legii de ratificare a Tratatului Lisabona. CJUE declarase sa nu se mai aplice prescriptia la faptele contra intereselor UE”

Scris de V.B. | Data: 29.05.2022 14:36

Naravul unor judecatori de a ignora Curtea Constitutională, invocând hotărârea din 21 decembrie 2021 pronunțată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, nu va mai fi posibil odată cu pronunțarea deciziei CCR din 26 mai 2022 privind prescripția ([click aici](#) și [aici pentru a citi](#)). Motivul este unul simplu: CJUE însăși are jurisprudență în același sens cu jurisprudența CCR, a subliniat **avocata Silvia Uscov (foto)** vineri, 27 mai 2022.

Este vorba despre Hotărârea Taricco II din 5 decembrie 2017, prin care CJUE a stabilit că în cazul în care cursul prescripției s-ar întrerupe cu fiecare act procedural întocmit de procuror, dar necomunicat suspectului sau inculpatului, o asemenea situație ar încălca principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor, conținute atât în Convenția Europeană a Drepturilor Omului (la articolul 7), cât și în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (la articolul 49), a detaliat Uscov.

Înainte de a vă lăsa să citiți postarea de pe [Facebook](#) a Silviei Uscov, prezentăm cele două pasaje din tratatele internaționale invocate mai sus:

I. art. 7 din Convenția EDO:

„Nicio pedeapsă fără lege

1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național și internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.

2. Prezentul articol nu va aduce atingere judecării și pedepsirii unei persoane vinovate de o acțiune sau de o omisiune care, în momentul săvârșirii sale, era considerată infracțiune potrivit principiilor generale de drept recunoscute de națiunile civilizate”;

II. art. 49 din Carta:

„Principiile legalitatii si proportionalitatii infractiunilor si pedepselor

(1) Nimeni nu poate fi condamnat pentru o actiune sau omisiune care, in momentul savarsirii, nu constituia infractiune potrivit dreptului intern sau dreptului international. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsa mai mare decat cea aplicabila la momentul savarsirii infractiunii. In cazul in care, ulterior savarsirii infractiunii, legea prevede o pedeapsa mai usoara, se aplica aceasta din urma.

(2) Prezentul articol nu aduce atingere judecarii si pedepsirii unei persoane care s-a facut vinovata de o actiune sau omisiune care, in momentul savarsirii, era incriminata pe baza principiilor generale recunoscute de comunitatea natiunilor.

(3) Pedepsele nu trebuie sa fie disproportionale fata de infractiune”.

Prezentam explicatia completa a avocatei Silvia Uscov:

„Decizia CCR nr. 297/2018 a fost publicata in M. Of. la data de 25.06.2018.

Curtea Constitutionala a stabilit, in jurisprudenta sa, ca termenele care privesc desfasurarea raporturilor constitutionale dintre autoritatile publice, in masura in care nu se prevede altfel in mod expres, nu se calculeaza pe zile libere, acestea fiind termene de drept public, calculate pe zile calendaristice, fiind incluse in termen atat ziua in care el incepe sa curga, cat si ziua in care se implineste (a se vedea Decizia nr. 233 din 20 decembrie 1999 si Decizia nr. 89 din 26 ianuarie 2010)

Conform art. 147 alin. 1 din Constitutia Romaniei, „dispozitiile din legile si ordonantele in vigoare, precum si cele din regulamente, constatate ca fiind neconstitutionale, isi inceteaza efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curtii Constitutionale daca, in acest interval, Parlamentul sau Guvernul, dupa caz, nu pun de acord prevederile neconstitutionale cu dispozitiile Constitutiei. Pe durata acestui termen, dispozitiile constatate ca fiind neconstitutionale sunt suspendate de drept”.

45 de zile de la data publicarii Deciziei CCR nr. 297/2018 s-au implinit la data de 08.08.2018.

Decizia CCR nr. 297/2018 spune in dispozitiv faptul ca „solutia legislativa care prevede intreruperea cursului termenului prescriptiei raspunderii penale prin indeplinirea „oricarui act de procedura in cauza”, din cuprinsul dispozitiilor art.155 alin.(1) din Codul penal, este neconstitutionala”.

De asemenea, in considerente (nu in dispozitiv), da indrumari Parlamentului pentru legiferarea in cele 45 de zile, respectiv: „34. (...) Curtea constata ca solutia legislativa anterioara, prevazuta la art.123 alin.1 din Codul penal din 1969, indeplinea conditiile de previzibilitate impuse prin dispozitiile constitutionale analizate in prezenta cauza, intrucat prevedea intreruperea cursului prescriptiei raspunderii penale doar prin indeplinirea unui act care, potrivit legii, trebuia comunicat, in cauza in care persoana vizata avea calitatea de invinuit sau inculpat”.

Doar ca CCR nu poate fi legiutor pozitiv, astfel incat sa complineasca pasivitatea Parlamentului. Altfel, ar intra in sfera competentei constitutionale a acestuia. Prin urmare, desi a dat indrumari in paragraful 34, acest lucru nu inseamna ca instantele judecatoresti puteau inlocui solutia legislativa neconstitutionala direct cu cea mentionata in paragraful 34.

Prin Decizia nr. 25/11.11.2019, ICCJ a respins ca inadmisibil RIL-ul promovat de PG al PICCJ si a retinut in considerente urmatoarele:

„Pe de alta parte, s-a retinut ca a sesiza Inalta Curte de Casatie si Justitie in procedura reglementata de art. 475 din Codul de procedura penala, in vederea clarificarii unei dispozitii constatate, in parte, neconstitutionala, pe motivul inexistentei unei modificari legislative corespunzatoare in termenul de 45 de zile inseamna a ignora limitele prerogativelor instantei supreme, consacrate de art. 126 alin. (3) din Constitutie. In exercitarea competentei sale constitutionale, Inalta Curte poate asigura doar interpretarea si aplicarea unitara a unei norme juridice de catre instantele judecatoresti, nicidecum modificarea sau completarea acelei norme juridice, cele din urma constituind attribute exclusive ale legiutorului — primar or delegat (Decizia nr. 24 din 8 octombrie 2015, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 869 din 20 noiembrie 2015; Decizia nr. 1 din 8 februarie 2018, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 329 din 16 aprilie 2018, ambele ale Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept in materie penala)”.

Prin urmare, ICCJ recunoaste faptul ca, a interpreta ca art. 155 alin. 1 Cod penal in sensul aratat in parag. 34 din Decizia CCR nr. 297/2018 echivaleaza cu incalcarea competentei constitutionale a legiuitorului.

Adica se exprima in sensul precizat in comunicatul CCR, respectiv ca „textul de lege ramas in vigoare – „cursul termenului prescriptiei raspunderii penale se intrerupe prin indeplinirea” – este un text incomplet si, prin urmare, inaplicabil”.

Regimul prescriptiei este unul de drept material substantial (a se vedea Decizia CCR 511/12.12.2013) si, astfel, este legat de principiul legalitatii infractiunilor si pedepselor, care impune cerintele privind previzibilitatea, precizia si neretroactivitatea. In cazul incalcarii acestor cerinte, avem o incalcare a art. 7 CEDO.

Daca va intrebati ce poate face CJUE pentru a salva dosarele in care a intervenit prescriptia generala, avem lamuririle prevazute in Hotararea CJUE din 05.12.2017 (Taricco II):

„54 Din Explicatiile cu privire la Carta drepturilor fundamentale (JO 2007, C 303, p. 17) reiese ca, potrivit articolului 52 alineatul (3) din carta, dreptul garantat la articolul 49 din aceasta (n.r. principiile legalitatii si proportionalitatii infractiunilor si pedepselor) are acelasi inteles si acelasi domeniu de aplicare ca si dreptul garantat prin CEDO.

57 In al treilea rand, principiul neretroactivitatii legii penale se opune in special ca o instanta sa poata, in cursul unei proceduri penale, fie sa sanctioneze penal un comportament care nu este interzis de o norma nationala adoptata inainte de savarsirea infractiunii imputate, fie sa agraveze regimul raspunderii penale a celor care au facut obiectul unei astfel de proceduri (a se vedea prin analogie Hotararea din 8 noiembrie 2016, Ognyanov, C-554/14, EU:C:2016:835, punctele 62-64, precum si jurisprudenta citata).

58 In aceasta privinta, astfel cum s-a constatat la punctul 45 din prezenta hotarare, cerintele privind previzibilitatea, precizia si neretroactivitatea, inerente principiului legalitatii infractiunilor si pedepselor, se aplica, in ordinea juridica italiana, si regimului de prescriptie pentru infractiuni in materie de TVA”.

Deci CJUE nu poate face nimic, pentru ca ar afecta principiul neretroactivitatii (nu ca nu ar fi incercat, pentru ca hotararea de mai sus este pronuntata dupa ce Curtea Constitutionala din Italia era pregatita sa declare neconstitutionalitatea legii de ratificare a Tratatului de la Lisabona dupa ce CJUE declarase printr-o hotarare anterioara sa nu se mai aplice regimul prescriptiei pentru infractiunile ce afecteaza interesele financiare ale UE)”.